

erking komen, wijs geen ge-  
00 onttrekken  
end aan de  
id.  
missie voor  
gepubliceerd  
nstig het ge-  
onze groote  
te verwording  
te langen tijd  
lem genoemd  
wegstervende  
feit, dat van  
e catechisatie  
aan de cate-  
n verandering  
de, wanneer  
n, de droefste  
stadkerken

ers ons echter  
de gemeente-  
ds doen zien,  
beslist Gere-  
kt. In plaats  
rk in Amster-  
telende actie  
ongeloof en  
dat de vijand  
eld wint. En  
zo ernstig ge-  
n Kerkeraad,  
er kreeg, de  
testaties door  
anger zonder  
on. Telkens  
brachten zij  
ede, al zeer  
wat een lid  
toort te zijn.  
vraag, of niet  
le duiver ge-  
wezen. Tegen  
tadkerken is  
schuw. Het  
in deze ma-  
meentelieden  
et herderlijk  
en kerkelijk  
aan het toe-

d, dat men  
arbeid onder  
and nemen.  
niet gestuit.  
k behoort in  
so goed als  
recht richten  
Kerk staan.  
plaats, is dat  
a haar eigen  
eter toezicht  
aan zich te  
ven mogelijk  
men tracht  
op te vangen  
men de re-  
ten men zijn?  
og altoos het  
den aangera-  
de stadkerk  
aan zulk een  
se bezwaren  
goed. Maar  
n, dat alleen  
en kunnen.  
de mannen  
gevaar voor-  
smiddel als  
n gewezen,  
terdarm wijs  
in raad te

Amsterdam  
dagen der  
haar recht  
van al onze  
s voor ons  
st. En haar  
gen heerlijk  
ou het ons  
n, wanneer  
chtige Kerk  
og.

logische  
an.  
de Gerefor-  
ij zoals ze  
tionale des  
eet in hare  
a de Theo-  
op te heffen  
eraren over  
e School

ende Prof.  
ol te Mon-  
dit besluit  
me du KXe  
eze School  
like Hooge-  
ok in onze  
orthodoxie,  
hool tijden  
lenten niet  
fs uit Zwi-  
hun aantal  
emde ge-  
ar verbon-  
der, dat  
isme wilde  
al op deze  
had. Eerst  
lurens, een  
aar ze uit  
gkwijnde,

de Gerefor-  
ij zoals ze  
tionale des  
eet in hare  
a de Theo-  
op te heffen  
eraren over  
e School

de Gerefor-  
ij zoals ze  
tionale des  
eet in hare  
a de Theo-  
op te heffen  
eraren over  
e School

de Gerefor-  
ij zoals ze  
tionale des  
eet in hare  
a de Theo-  
op te heffen  
eraren over  
e School

Napoleon  
Frankrijk  
dan ook,  
fontaun  
hoenix uit  
verbonden  
Toulouse,

werd ze daarvan door de Scheidingswet  
tusschen Staat en Kerk van 1905 losge-  
maakt en werd zij nu als vrije faculteit  
door de orthodoxe groep in de Gerefor-  
meerde Kerk in beheer genomen.

Het karakter dezer Theologische School  
was ook in de voorgaande eeuw steeds,  
dat zij beschouwd werd in Frankrijk als  
het bolwerk van de Calvinistische ortho-  
doxie, in tegenstelling met de andere  
theologische faculteiten. Het was vooral  
Prof. Doumergue, die aan deze School  
luister bijzette door zijn eminente studien  
over Calvin.

Wat de oorzaak is, dat deze School thans  
is opgeheven, is moeilijk te zeggen. Het  
schijnt, dat allerlei oneenigheid en gehar-  
rewar onder de professoren daartoe heeft  
bijgedragen. Maar hoe dit ook zij, moge,  
de opheffing dezer School betreuren ook  
wij. Ze was een schoon denkstuk uit het  
glorietijdvak der Gereformeerde Kerk in  
Frankrijk, en we vreezen, dat haar saam-  
smelting met de Theologische faculteit te  
Montpellier een schadelijke post voor de ortho-  
doxie zal blijken.

#### Commissie van advies.

In een onzer kerkelijke bladen wordt er  
captie op gemaakt, dat de Middelburgsche  
Classis in het netelige geding, waarvoor ze  
door het optreden van Ds. Netelenbos ge-  
plaatst was, de hulp inriep van verschil-  
lende hoogleraren en predikanten om  
met Ds. Netelenbos over zijn afwijkende  
meningen te spreken. Zelfs werd het een  
»gebrek in kennis van kerkrechtelijke be-  
ginselen» genoemd, dat de Commissie liet  
onderzoeken en de wensch geuit, dat zulk  
een »nietuigheid», als deze Commissie van  
bijstand of advies was, zich in ons kerkelijk  
leven niet herhalen moge. Als de Classis  
behoefte had aan meer licht, dan behoorde  
ze, meende men, dit te zoeken bij de  
meerdere vergaderingen, of kon ze de hulp  
inroepen van deputaten volgens artikel 40  
D. K. O.

Niet ten onrechte merkt Dr. A. Kuypers  
Jr. in de *Rotterdammer Kerkbode* op, dat  
deze critiek verwondering baart. Waar zelfs  
onze Generale Synoden zich voortdurend  
door professoren laten bijstaan en hun  
advies over tal van quaesties op hoogen  
prijs blijken te stellen, dan kan het toch  
moeilijk als ingaande tegen de Gerefor-  
meerde beginselen van het kerkrecht  
worden genoemd, dat een Classicale ver-  
gadering hetzelfde doet.

Blijkbaar kende deze criticus dan ook  
de historie niet. Het kwam vroeger telkens  
voor, wanneer een Classis te oordeelen had  
over de al of niet zuiverheid van een ver-  
dacht predikant, dat zij dan de hulp inriep  
van de Theologische professoren, om daar-  
over hun Gutachten te geven. Voetius in  
zijn *Politica Ecclesiastica* keurt dit niet af,  
maar verdedigt dit. En welk kerkrechtelijk  
bezwaa zou hier ook tegen in te brengen  
zijn? Natuurlijk moet de beslissende macht  
bij de Kerken zelf blijven, die in zulk een  
geding als rechtters optreden en een oordeel  
hebben uit te spreken. Maar komt het  
niet telkens voor, dat een rechter, voor  
moeilijke gevallen staande, het advies vraagt  
van »deskundigen» en zelfs aan deze  
deskundigen opdraagt met den »aangeklaagde»  
of »verdachte» te spreken? Mits de be-  
slissing maar bij den rechter verblijft, be-  
staat hiertegen geen het minste bezwaar.  
Het kan juist dienen om den rechter met  
te meer kennis van zaken te doen oordeelen.

Het is daarom, dat we de instelling dezer  
Commissie van advies door de Middel-  
burgsche Classis volkomen juist achten.  
Vooral waar het gaat om dogmatische  
quaesties, is het steeds gewoonte geweest,  
dat de Classis niet uitsluitend op haar eigen  
oordeel afging, maar gebruik maakte van  
het licht, dat God de Heere ook in de  
wetenschap aan Zijne Kerk geschonken  
heeft.

Dr. H. H. K.

#### Kootwijks Scholen

In hartelijken dank ontvangen van den Heer  
K. Visser te Mark en gijft uit de Uniecollecte f 5.  
In hartelijken dank ontvangen Letter v. B.  
te Amsterdam f 2.54.

In hartelijken dank ontvangen Dames N. N.  
Rotterdam f 2.50.

Ds. J. H. HOUTZAAGERS.

#### Uit de Pers.

In de *Groninger Kerkbode* schrijft Ds. Miedema  
het volgende over rust.

Het is niet erg rustig in de wereld. De oorlog  
is officieel voorbij, maar in de werkelijkheid nog  
niet. In alle landen zijn nog enorme troepenmassas  
onder de wapenen. Rondom is het nog gedurig  
vechten. En dat liefst nog van burgers van het  
zelfde land tegen elkander. En de pessimisten zien  
de rust nog niet weerkeren, maar veelster in de  
toekomst beregeningen van veel erger aard voor de  
deur staan. De bolsjewistische ideeën worden ge-  
propageerd. In het troebele, onruste en ontwerliche  
leven der volkeren over de gehele aarde vinden  
zij een zeer geschikten voedingsbodem.

Het is bovendien ondanks vredestractaten en  
volkerenbond nog zoo onseker met den wereldvrede,  
dat de overwinnaars in den strijd der laatste jaren  
zich buiten den volkerenbond om met elkander in  
bondgenootschap begeven om bystand tegen moge-  
lijke aanvallen elkenander te waarborgen.

Waarlijk geen gewijs van rust en vrede. Zelfs  
bij degenen, die het beter dan alle andere men-  
schen kunnen weten, onrust.

Is het niet of het een duidelijke illustratie is van  
het woord van onzen Heiland: in het laatst der  
dagen zult gij hooren van oorlogen en geruchten  
van oorlogen.

En zullen we dan vreemd vinden wat we alzo  
rondom ons zien gebeuren?

Maar in de geestelijke wereld dan? Nog nooit  
zoo hartstochtelijk en zoo roerend is er gespleit  
voor eendracht en saamenvoering. Die verbodsbijding  
in geestelijke opzicht, die verbodsbijding in de be-  
ginselen, die in de diepere beginselen, die bracht toch

eigenlijk de scheiding, den strijd en de onrust onder  
de menschen. En toch waren — zoo ze men —  
de verschillen maar zoo gering en zoo betrekkelijk.  
Het moest komen, het kon komen tot saamenvol-  
ting. Elk moest wat offeren, ieder moest terugge-  
pen tot de diepere beginselen, die onder de uiter-  
lijke denke- en levensvormen verscholen liggen. En  
zoo werden dan ook in de laatste jaren allerlei  
broedersschappen en onien, allerlei federaties en  
bonden opgericht, die alle min of meer gevatteerd  
de broederschap der menschheid beoogden.

Maar wat is de uitkomst? En wat is het eigen-  
lijke oogmerk?  
Het objectieve wordt prijgegeven. Het open-  
baarde geloofend. Eigenlijk God en godsdienst  
berieft tot een private liefhebberij en menschen-  
liefde het enige ideaal. Dat is juist een fusie van  
velerlei dusver tegen elkander of los van elkander  
staande groepen, die zich onder een verwarrend  
begrijpende leus van eendracht verbonden tegenover  
God en Zijnen gesealde. In plaats van rust, brengt  
het alles te meer en des te scherper strijd en  
worsteling.

Maar rust zou er dan toch moeten zijn in de ge-  
lederen diegenen die buigen voor God en Zijn  
Woord, die gelooven in den gesealden Koning  
Sions.

Rust in 's Heeren kerk, die moet er toch zijn.  
Er is pas zoo gestreden. Om de vrijmaking der  
kerk. Eerst in het begin der vorige eeuw in de  
dagen der scheiding. En later in de tweede helft,  
een halve eeuw later in de dagen der Dolencien.  
En de Heere heeft dien strijd bekroond met Zijn  
gunst. De vijf kerken hebben zich ontwikkeld in  
voorspoed. Alleen het Woord Gods, naar de heer-  
lijke belijdenis der vaderen, is rijkdom voor ge-  
loof en leven. Moest het niet zijn een rustig voort-  
gaan en voortschrijden van trap tot trap in het  
belijden der waarheid, gezamenlijk optrekken tegen  
de al sterker en krachtiger zich openbarende macht  
van ongelooft en bijgeloof? Dan ziet, ook die ver-  
wachting is reeds lang voor velen vervolgden. Nu  
hier dan daar openbaren zich verschijnselen, die  
bewijzen dat de rustperiode nog niet is aange-  
broken.

Wij behoeven hier geen namen te noemen.  
Alleen noemen wij den strijd over den grond van  
ons geloof, over het gezag van de Heilige Schrift,  
over de verhouding tot afwijkende broeders, zoo  
zelfs dat er uitingen gehoord worden die een ver-  
oordeeling inhouden van heel den strijd van Schei-  
ding en Dolencien beide, en wij meenen reeds ge-  
noeg te hebben aangegevend dat ook daar de rust  
verre is. En al treedt er hier een Dienaar des  
Woords uit het kerkverband en al wordt misschien  
een ander tijdelijk tot zwijgen gebracht, daarmee  
is de rust niet weggekeerd.

O zeker, rust en vrede zijn liefdelijke woorden.  
Maar de Christus zelf sprak er reeds van: ik ben  
niet gekomen om vrede op aarde te brengen, maar  
het zwaard. En Zijn apostel getuigde dat er in de  
laatste dagen zijn zonden, die verderfelijke keten-  
rijen bedekkelijk zouden willen invoeren. De his-  
torie der Kerk des Heeren leert dit toch ook. Ge-  
durig heeft juist het brengen tot zuiver belijden  
niet anders dan door worsteling en strijd kunnen  
geschieden.

Maar daarom te meer moet er geroepen worden  
tot waakzaamheid. Tot getrouwenheid. Ieder, die 't  
wel meent met het Sion Gods, moge denken in de  
gebeden al de leeraren en herders, dat de Heere  
ze houdt bij de waarheid, dat Zijn volk niet afwijke,  
dat zij pal staan mogen om 's Heeren Woord vast  
te houden.

De rust is elders. Hier de strijd.

## Voor Kinderen.

#### VAN ETEN EN DRINKEN.

##### II.

Van wat wij meer in het bijzonder vruchten  
of ooft noemen, maakten de inwoners van  
Kanaän veel meer gebruik dan wij. Daartoe  
was trouwens alle aanleiding. Overal groeiden  
eetbare vruchten in het wild. Kanaän was een  
land, vloeende van melk en honig, en dien laatsten  
kon men op vele plekken vinden. Het was de  
zoogenaamde wilde honig, dien Johannes de  
Dooper ook at, en zoo was er meer. Als wij in  
Nederland ons wilden voeden met wat in het  
wild groeit, zouden we er slecht bij staan.

Wellicht het meest gegeten ooft, waren de  
wilde vijgen. Vijgenboomen trof men veelvuldig  
aan, ook langs de wegen. Denk maar aan de  
geschiedenis van Zacharias. Ieder mocht die  
vijgen plokken en opeten. Zij waren natuurlijk  
vers en niet als veelal bij ons, in suiker in-  
gemaakt. Zij werden ook niet alleen als toetsijs,  
maar wel degelijk als voedsel gebruikt en in  
grote klompen verzonden. Daar een vijg ge-  
middeld zoo groot is als een kleine peer, kon  
een groot gezin er heel wat verkeren. Maar  
er was ook voorraad. Onder zijn vijgenboom  
zitten, was in het Oosten een teken van rust  
en welvaart.

Na de vijgen kwamen de olijven, die ook op  
vele plaatsen groeiden en zeer in trek waren.  
Uit deze groene vruchten werd de kostelijke  
olijfolie geperd, die ook thans nog zoo veel  
over heel de wereld wordt gebruikt. Zoo diende  
zij om de lampen te voeden; voorts tot genezing  
van wonden. Bij den maaltijd doopte men het  
brood in de olie, en werd zij gebruikt als bij  
ons de boter. Ook was de olijf een gezond  
voedsel.

Veel gebruikt ook, bepaald als voedsel waren,  
de druiven, waarvan de Schrift zoo dikwijls  
spreekt, getuige reeds de geschiedenis der ze-  
spieders in de woestijn. De druiven die ze  
mebrachten, waren ongetwijfeld groter en  
sappiger dan die wij hier hebben. Dat is te  
verklaren, als men denkt aan den grond en de  
luchgesteldheid van Palestina, die zoo zeer ver-  
schilt van de onze. De lekkere, voedzame  
druiven werden alom geteeld en veel gegeten.  
Te meer, daar zij goedkoop waren.

Telkens wordt dan ook in de Schrift van  
wijngaarden en druiven gesproken.

Er waren nog veel andere vruchten, te veel  
om hier op te noemen. Een prachtig gezicht  
en heerlijke spijzen leverden de vruroede granaat-  
appelen met hun vele pitten. En zoo konden  
wij voortgaan. Vele vruchten echter die wij  
hebben waren in Israël onbekend. Zoo b.v. de  
peren, de pruimen, de periken. Appelen kwamen  
wel voor, doch die geleken weinig op de  
onze. Ook hiervoor lag de oorzaak in het  
klimaat. Bananen en rijst groeien ook bij ons  
niet, maar wel in warmer streken als Zuid-Amerika  
en de Oost.

Nu heeft de lezer zeker wel eens opgemerkt,  
dat in den ganschen Bijbel van aardbeien, ker-  
sen, bessen en frambozen enz. niet gesproken  
wordt. Dat wil echter niet zeggen dat zulke of  
dergelijke vruchten er in het geheel niet waren.  
Maar zij groeiden en bloeiden dan in 't wild,  
to men in later eeuwen begon hen te kweeken  
en te veredelen.

Erwten en boonen waren een bekend voedsel  
reeds in zeer oude tijden. Dat toont o.a. de  
geschiedenis van Jakob en Esau. Ook kende  
en gebruikte men uren, komkommers, knoflook  
en dergelijke vruchten. Van wat wij bepaald  
groenten noemen hadden de Joden niet zoo veel  
verschcheidenheid als wij. Veel spijzen werden  
in de Schrift genoemd, maar spinazie, andijvie,

postelijn, kool ontbreken geheel. Toch waren  
er zeker wel groenten, maar men onderscheide  
ze niet zoo nauwkeurig. Zij gingen alle ge-  
meenschappelijk onder den naam van »groen kruid»  
of »groen moes». Naboth van Jisreel had, lezen  
we, een stuk land dat koning Achab begeerde  
voor een kruithof, dat is een moestuin.

(Wordt vervolgd.)

#### UIT EEN OUD SCHOOLBOEK.

Op een dorp bestond en bestaat wellicht nog  
de zonderlinge gewoonte om, de zitplaatsen in  
de kerk telkens voor een jaar te verhuuren. Wie  
het meeste geld voor een plaats bood kreeg die.  
Zoo waren de beste plaatsen dus alleen ver-  
krijgbaar voor wie ruim betalen kon, en moes-  
ten de minder gegoeden tevreden zijn met wat  
nog tot huren overbleef. Wie helemaal niets  
betaalde moest met een plaats achteraf tevreden  
zijn. Dat zulk een inrichting niet goed was  
sprekt van zelf.

Na gebeurde het bij een nieuwe verhuuring,  
dat een rijke aanzienlijke dame de plaats kreeg  
naast een eenvoudige maar welgestelde boeren-  
vrouw.

Den eerstvolgenden Zondag toen een Psalm ge-  
zongen was, bemerkte de dame al heel spoedig  
dat haar nieuwe buurvrouw een altes behalve  
fraaie stem had, ja bepaald valsch zong wat  
alles behalve welvloed klonk, en eigenlijk oor-  
verschurend was. Zeggen kon het helemaal  
niet heeten.

De dame die vijf en veertig en schoon van  
aen was, werd door buurvrouw geschreeuw  
schrikkelijk getrouwd en ghinderd. Toen de  
Kerk uitging kon zij niet nalaten de buurvrouw  
achter op te loopen en te zeggen:

»Ik heb bemerkt dat we in de kerk buien  
zijn geworden. Daar heb ik natuurlijk niet  
tegen. Maar uw stem is bijkbaar met de jaren  
vervalst en bedorven, en klinkt — ik zeg het  
maar roonduit — verschrikkelijk. Zoudt u niet  
liever bij het zingen wijzen?»

De boerin keek de dame eenigzins schalk  
aan en zei toen:  
»Ik heb altijd geloofd mevrouw, dat de Heere  
God in den hemel op al zijn schepselen let, en  
zoo wel het gekras der raven als het gezang der  
nachtgalen hoort.

»Ik sing heel slecht, dat weet ik; toch sing  
ik gaarne tot lof en eer des Heeren, en Hij zal  
het hooren, al zing ik ook gebrekkig gelijk Hij  
ook een schoone stem hoort.»

De dame keek nu verbluft, en wist niets  
in te brengen dan te vragen:

»Maar weet je wel zeker, goede vrouw, dat  
de Heere God op zulke rauwe klanken let?»

»Ja heel zeker. U kunt het zelf lezen in Job 39.

De dame wist blijkbaar niet zoo dadelijk wat  
bedoeld werd, doch beloofde het thuis te zullen  
opzoeken.

Of zij het ook gedaan heeft, weet ik niet  
zeker. Maar wel, dat zij haar buurvrouw nooit  
meer over het zingen is lastig gevallen.

#### BRIEFWISSELING.

B. De Romeinsche cijfers heeten zoo omdat  
zij afkomstig zijn van de Romeinen, die ze ge-  
bruikten. De andere cijfers heeten Arabische  
omdat de Arabieren ze het eerst gebruikten. He-  
zijn dezelfde die wij nog hebben.

HOOGENRIJK.

## Buitenland.

Duitschland. Is de Duitsche zen-  
ding ten gronde gericht?

Al kan het niet ontkend, dat de Duitsche  
Zending ten gevolge van den ongelukkigen afloop  
van oorlog groote schade leed, toch kan niet  
gezegd worden, dat zij geheel vernietigd is. In  
China, Zuid-Afrika, Ned.-Indië gaat de arbeid  
der zending nog altijd voort, en eenige hoop  
bestaat, dat zij dit zal kunnen blijven doen.

In verband hiermede is een artikel van Mis-  
sionaridirecteur Axenfeld, die als deskundige aan  
de Duitsche vredes-delegatie voor zending-  
quaesties toegevoegd was, opmerkelijk. In het  
Juli-nummer van de *Berlijnische Zending-  
schr.* schreef hij over den gelaten vrede: Hij  
geeft den vijandelijken machten het recht, alle  
Duitsche Zendingsoort onder zijn bereik, aan  
de z.g. executie-raden toe te wijzen, die er  
voor te zorgen hebben, dat zij ook voortaan  
voor Zendingsoeleinden zullen gebruikt worden.  
Zullen zij van dat recht gebruik maken? China  
heeft de onderteekening geweigerd. De vrede-  
gevoordiger van Zuid-Afrika heeft wel geteekend,  
maar daarbij tegen de ongerechtigheid van  
dezen vrede geprotesteerd. De machten, aan  
welke door den Volkerenbond de Duitsche  
Koloniën toegewezen zijn, mogen naar hun be-  
lieven de Duitschers weren, zoolang Duitschland  
niet tot den bond behoort. Hoe lang zal dat duren?

De heer Axenfeld hoopt op den invloed van  
zendingsvrienden in Zweden en Holland. De  
Kwakerkerk heeft aan de Britsche regering  
verzoekt, dat wanneer Duitsche zendingen van  
het terrein dat zij beërft hebben, afgevoerd  
worden, dat toch niet langer dan tot het einde  
van dit jaar zou duren, opdat honderdduizenden  
Christenen uit de zieleiden niet langer wan-  
nende geestelijke leidersden beroofd zouden  
blijven. Luidde protesten van neutrale Christe-  
nen hebben bij toeziening weerklink gevonden  
in Christelijke kringen, zij het ook bij een  
minderheid. Monseigneur Ceretti heeft, als ver-  
tegenwoordiger van den paus te Parijs, voor  
de Duitsche Roomsche Zending gepleit. »Zou  
dit alles te vergeefsch blijken?»

Men niet het, Missionaridirecteur Axenfeld is  
optimist. Hij hoopt, dat het verdere verloop  
dezer dingen hem in het gelijk zal stellen. Maar  
wij vreezen. De Engelsche machthebbers houden  
vol, dat de Duitsche invloed zich niet meer  
mag laten gelden. In Frankrijk is men het  
daarmede eens. En daar van de Duitsche Zen-  
dingen invloed ten gunste der Duitsche  
Nationaliteit uitgaat, zoo moeten deze van hun  
vroeger arbeidsveld verwijderd blijven. Zal men  
deze gedachten laten wijken voor hogere be-  
langen? Er zijn geen tekenen, die daarop  
wijzen.

WINCKEL.

#### Officiële Berichten.

##### Vrije Universiteit.

Men schrijft ons:  
»9 Aug. j.l. heb ik op de Bank (Nederl. Bank  
voor Z.-Afrika) min 20 f. 1000 (€ 85) gestort  
voor het Fonds 1920. In Bloemfontein heb ik  
een lezing voor de Vrije Universiteit gehouden  
voor de Jongelieden-vereniging; na afloop met

den hoed in de hand bij de deur gaan staan en  
£ 3.10 (f 66) geconleeteerd.»

»De verrassend bericht kwam uit Zuid-Afrika.  
Een meer nog. Ds. Rumpff blijft met den  
»hoed in de hand» staan, beter, hij trekt er  
mee voort en verder.

Er begint uitlicht te bestaan op een organisatie.  
In Frankfurt O. V. S. wordt een circulaire  
verspreid.

Een vernieuwde opwekking om, naar mag  
verwacht, een meer vaste organisatie te bewerken.  
Collectes kunnen verrassende resultaten af-  
werpen, maar bij- en toevallige huten.

Vaste bijdragen hebben zooveel voor. De  
bijdragers erkennen daarmee, dat zij bij de  
zaak hooren, dat zij hun naam voor het werk  
gegeven hebben en dus mede aansprakelijk zijn.

Het is zoo, schijbaar zijn giften en collecten  
meer spontaan, maar toch is, in den grond der  
zaak, de vrijwillige verbintenis voor een jaar-  
lijkse bijdrage meer naar den eisch.

In Israël kon eerst van vrijwillige offers sprake  
zijn als de tiende was betaald.

Het ziet er treurig uit in een gezin, als een  
groot deel van de inkomsten uit giften bestaan.

Giften zijn getuigen van barmhartigheid of  
dankbaarheid, vaste bijdragen vloosien voort uit  
plichtsbetrachting.

Vandaar ook, dat men in de Kerken de  
kosten voor onderhoud uit vaste bijdragen  
vinden wil. Zoo ook de Vrije Universiteit. Zij  
moet op vaste bijdragen kunnen rekenen, om  
vaste betalingen te kunnen waarborgen.

Men meene niet, dat hiermede het geloofs-  
leven wordt benadeeld, wel zal het gevoel er  
minder door worden gestreeld. Wel wordt soms  
beweerd, dat, wanneer men jaarlijks bijdraagt  
en de naam in 't verslag wordt opgenomen,  
daardoor de hoogmoed wordt opgewekt. Toch  
is deze bewering niet juist. Bij het verantwoor-  
den der contributie vindt men nooit den naam  
van de bijdrager, bij het vermelden der giften  
is vaak de naam noodig of weet de gever aan  
de initialen, dat het vermelde bedrag van hem  
ontvangen is.

Daarom vaste bijdragen, de gewenscht voor  
een bepaald doel. Het kan zijn, dat men meer  
gevoelt voor de studie in de letteren, dan voor  
die in de medicijnen, welnu, men kan zijn vaste  
bijdrage voor de een of andere faculteit bepalen.  
Wil men, na de vaste bijdrage te hebben opge-  
geven, nog een extra gift van dankbaarheid  
zenden, dankbaarheid ook daarvoor, dat de  
Heere hem heeft bereid gemaakt, mede te  
werken aan het onderhouden van Kerken en  
Scholen, of zijn blijdschap uitspreken over een  
verrassende uitkomst, of een afgewende schade,  
— de rubriek scheenken en collecten is  
ook daarvoor bestemd.

Kort verslag van de vergadering der  
Classis Schiedam, gehouden 27  
Augustus 1919.

1. Ds. Felderhof opent de vergadering, laat  
zingen Ps. 68:10, leest Ef. 2 en gaat voor in  
gebed.

2. Alle kerken zijn wettig vertegenwoordigd.  
De D. D. Akkerhuis en Koolstra, voor het eerst  
vergadering, worden door den Voorzitter  
toesproken.

3. In het moderamen nemen zitting Ds.  
Felderhof als praeses, Ds. Berends als Assessor en  
Ds. Hagenbeek als Scriba.

4. Rapporten: a. van de afgevaardigden naar  
de Particul. Synode. b. Van de kerkvisitatoren.  
c. Van Br. A. den Boer, die de kerken der  
Classis vertegenwoordigend heeft bij het afscheid  
van Ds. van Anken van Pernis. d. Omrent het  
archief der Classis. In orde bevonden. Na afloop  
van elke Classicale vergadering zal voortaan  
de scriba alle rapporten enz. aan de archief be-  
warende kerk terhand stellen.

5. Ingekommen  
stukken: a. Een vraag van de Classis Appin-  
gadam zal ontkendend worden beantwoord. b.  
Een mededeeling van de Classis Franeker dat  
Dr. J. de Jong, pred. te Winsum, wegens over-  
gang tot een anderen staat des levens als Dienaar  
des Woords naar Art. D. K. O. is ontslagen.  
Wordt als kennisgeving aangenomen. c. Een  
dankbetuiging van Mevr. de wed. van Leeuwen  
te Vlaardingen. Idem. d. Een verzoek van de  
kerk te Vlaardingen A. om akte van eervol  
ontslag voor Ds. Schilder, die eertlang naar  
Gorinchem hoopt te vertrekken, in handen ge-  
steld der afgevaardigden van Maassluis B.

e. Een schrijven van de Part. Syn. van Z.-Holland,  
inhoudende mededeeling van een besluit, te  
advieseren aan de samenwerkende classis de  
door de Generale Synode van Utrecht voor een  
predikant enz. genoemde bedrag van te vullen  
tot een bedrag 25 pCt. hooger den de da  
genoemde cijfers, althans tot een minimum van  
f 300, mits de uitkeering met de verhoogde  
de f 1800 niet te boven ga en gelijke aan-  
valing, van 25 pCt. bij de kindergeiden te  
voegen.

De Classis spreekt uit hiermee accoord te  
gaan.

Een voorstel om voor de vacaturebeurten  
voortaan 1 pCt. van het pred. traktement te  
doen uitkeeren, wordt aangenomen.

6. Voorstellen: a. Van Maassluis A, luidende:  
»De Classis come terug op haar laatste gegeven  
advies in sake de ineenstemming der Geref.  
Kerken te Maassluis A en B».

Dit bezwaarschrift, wordt na breedvoerige  
toelichting in handen der commissie ad hoc ge-  
steld. b. Inzake de vaststelling van het minimum  
traktement der Dienaren des Woords worden  
breedvoerig toegelicht en besproken. De Classis  
sprekt uit, dat de trakteminten der Dienaren  
des Woords behooren verhoogd te worden met  
30 pCt., met dien verstande, dat in de zwakke  
kerken het laatste jaar vastgestelde minimum van  
f 1300 uitsluitend is.

7. Rondvraag naar Art. 41 D. K. O. wordt  
met het oog op de pas gehouden visitatie niet  
gedaan.

8. De verschillende Deputaten volgens Art.  
19 Huish. Reglement worden benoemd.

Kerkvisitatoren zijn de D. D. Akkerhuis en  
Koolstra, primus en D. D. Jonkers en Mulder  
secundus; de D. D. Berends en Sluiter, primus  
en D. D. Hagenbeek en Felderhof, secundus.

Deput. Class. kan de D. D. Berends, Jonkers  
en Vonk en de ouderlingen L. Dijkshoorn en  
Dubbelman. Deput. Art. XI en XIII Mulder  
sec. Hagenbeek. Deput. Zending Sluiter, sec.  
Mulder. Deput. controlerend archief de D. D.  
Vont en Taal. Quaestor Hagenbeek, sec. Mulder.

Deput. arbeid. Rhijn, Pruisen: Hagenbeek. Deput.  
Art. 19, Jonkers. Instructie. a. Van Vlaardingen  
A. verzoekende vacature-beurten wegens vertrek  
van Ds. S. en vrijwillige vacature-beurten voor  
Ds. Sieders gedurende de vacature. Toegestaan.

b. Idem van Pernis verzoekende hetzelfde voor  
zich en voor de Hei en Tuindorp. Toegestaan.

c. Idem van Overschie verzoekende hulpdiensten.  
Goed gevonden.

10. Gerapporteerd wordt dat de stukken van  
Ds. Schilder in orde zijn, weshalve hem akte  
van eervol ontslag wordt verleend.

11. De regeling der vacature-beurten, hulp-

diensten en consulentenschappen wordt voorgelezen  
en vastgesteld.

12. Gerapporteerd wordt dat de voorgescreven  
collecten door de meeste kerken der Classis zijn  
gehouden. Nalag gebleven